LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *REVOLUT BANK UAB* GINČO NAGRINĖJIMO

2025-10-15 Nr. 429-245

Vilnius

Lietuvos bankas gavo pareiškėjos X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2024 m. liepos 16–19 d. iš pareiškėjos sąskaitos banke pareiškėjai banko išduota *MasterCard* mokėjimo kortele buvo inicijuotos 23 mokėjimo operacijos (toliau – ginčijami mokėjimai), kurių bendra suma – 586 000 JPY[1], lėšų gavėjai *Woan Charge, Pasmo*, *Mobile Icoca*. Ginčijami mokėjimai įvykdyti naudojantis *Apple Pay* sistema.

2024 m. liepos 20 d. pareiškėja informavo banką apie neautorizuotus ginčijamus mokėjimus. 2024 m. liepos 20 d. ir liepos 25 d. pareiškėja pateikė bankui tris lėšų grąžinimo (angl. *chargeback*) prašymus. Pareiškėja prašyme dėl lėšų grąžinimo[2] nurodė, kad jos naudojamas mobilusis įrenginys nebuvo prarastas, pavogtas ar perduotas tretiesiems asmenims, slaptažodžiai ar kiti saugumui reikšmingi duomenys tretiesiems asmenims taip pat nebuvo atskleisti.

Bankui atsisakius tenkinti pareiškėjos prašymą, tarp šalių kilo ginčas dėl ginčijamų mokėjimų sumos atlyginimo.

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėja nurodė, kad Japonijoje veikiantys lėšų gavėjai be pareiškėjos žinios pasisavino jos lėšas, buvusias banko sąskaitoje. Pareiškėja akcentavo, kad tuo metu, kai buvo atliekami ginčijami mokėjimai, ji nebuvo niekur išvykusi iš Lisabonos miesto, taip pat nebuvo praradusi mokėjimo kortelės kontrolės. Pareiškėja teigė, kad nesinaudojo *Apple Pay* sistema. Pareiškėja nurodė, kad dėl ginčijamų mokėjimų kreipėsi į Portugalijos policiją.

Lietuvos bankui paprašius pateikti papildomus paaiškinimus apie jai žinomas aplinkybes, kai pareiškėjos mokėjimo kortelė buvo pridėta prie *Apple Pay* sistemos ir atlikti ginčijami mokėjimai, pareiškėja nurodė, kad jai nežinoma, kaip galėjo jos mokėjimo kortelė būti susieta su *Apple Pay* sistema, kuria ji nesinaudoja. Pareiškėja teigė, kad jai turi būti atlyginta ginčijamų mokėjimų suma.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjos reikalavimu ir prašė jį atmesti. Banko teigimu, pareiškėjos banko sąskaitoje nebuvo nustatyta jokių neteisėtos veiklos požymių, pareiškėjos mobilusis įrenginys ir saugumo duomenys, jos teigimu, nebuvo prarasti. Esant tokioms aplinkybėms nėra pagrindo ginčijamų mokėjimų laikyti neautorizuotais.

Bankas pažymėjo, kad visi ginčijami mokėjimai buvo atlikti elektroninės prekybos aplinkoje, naudojant *Apple Pay* sistemą. Norėdamas atlikti mokėjimus, naudodamasis *Apple Pay* sistema, banko teigimu, vartotojas pirmiausia turi pridėti (tokenizuoti) savo turimą mokėjimo kortelę prie *Apple Pay* sistemos, kurią palaiko *Apple* įrenginiai.

Bankas paaiškino, kad pridėjus *MasterCard* mokėjimo kortelę prie skaitmeninės piniginės (tokios, kaip *Apple*), yra sugeneruojamas unikalus žetonas (angl. *token*). Norėdamas atlikti mokėjimą, kortelės turėtojas privalo atrakinti žetoną pasirinktu slaptažodžiu arba biometriniais duomenimis per mobilųjį įrenginį ir jį panaudoti mokėjimo operacijos atlikimui. Taigi, mokėjimo

[1] Japonijos jenų.
[2] Nurodomas prašymo teikimo pagrindas – sukčiavimas (angl. *fraud*), susijęs su *Apple Pay.*

kortelė, kuri yra tokenizuojama yra susiejama su konkrečiu kortelės turėtoju, kuriam vienam turi būti žinomi jo mokėjimo kortelės duomenys.

Banko turimi duomenys patvirtina, kad pareiškėjos mokėjimo kortelė buvo pridėta prie *Apple Pay* sistemą palaikančio įrenginio (tokenizuota) 2024 m. liepos 15 d.

Vartotojai, siekiantys pridėti mokėjimo kortelę prie *Apple Pay* sistemos, pasirinktame įrenginyje turi įvesti mokėjimo kortelės duomenis, sutikti su *Apple Pay* paslaugos teikėjo sąlygomis ir įvesti vienkartinį saugos kodą. Tam kortelės turėtojas privalo apsilankyti banko mobiliosios programėlės aplinkoje, nukopijuoti ten pateiktą vienkartinį saugos kodą ir panaudoti jį įrenginyje, prie kurio yra pridedama mokėjimo kortelė.

Banko turima informacija, pareiškėja 2024 m. liepos 15 d. naudojosi banko mobiliąją programėle. Bankas pateikė duomenis, kad 2024 m. liepos 15 d. pareiškėjos nurodytu telefono numeriu, su kuriuo susieta pareiškėjos paskyra, buvo išsiųstas pranešimas dėl veiksmų, reikalingų mokėjimo kortelei prie *Apple Pay* sistemos pridėti. Banko turimais duomenimis, pareiškėja, gavusi pranešimą į mobilųjį įrenginį dėl mokėjimo kortelės pridėjimo prie *Apple Pay* sistemos, apsilankė banko mobiliosios programėlės skiltyje, kurioje buvo pateiktas vienkartinis saugos kodas, jį nukopijavo ir panaudojo. Kodo panaudojimą patvirtina užbaigtas mokėjimo kortelės tokenizacijos procesas.

Bankas pažymėjo, jog nėra duomenų, kad į banko vidaus sistemas galėjo būti įsilaužta ir (ar) jos buvo paveiktos techninių trikdžių, dėl kurių pareiškėjos mokėjimo kortelės duomenys ir (ar) vienkartinis saugos kodas galėjo tapti žinomi tretiesiems asmenims. Dėl minėtos priežasties darytina išvada, kad pirmiau minėti pareiškėjos duomenys tretiesiems asmenims turėjo tapti žinomi kitu būdu.

Bankas nurodė, kad nėra galimybių patvirtinti, jog vienkartinis saugos kodas, reikalingas kortelei prie *Apple Pay* pridėti, buvo panaudotas įrenginyje, kuriuo disponuoja pareiškėja. Vis dėlto pareiškėjos teiginiai, jog jos mobilusis įrenginys ir visa saugumo informacija yra ir buvo tik pareiškėjos dispozicijoje, bei duomenys, kad pareiškėja prieš kortelės tokenizaciją nukopijavo vienkartinį saugos kodą, teikia pagrindą konstatuoti, kad pareiškėja aktyviai dalyvavo pridedant kortelę apie *Apple Pay* palaikančio įrenginio. Tai reiškia, kad arba pareiškėja kortelę pridėjo pati, arba tretiesiems asmenims atskleidė ne tik mokėjimo kortelės duomenis, bet ir vienkartinį saugos kodą.

Bankas nurodė tinkamai įvykdęs ginčijamus mokėjimus, kaip tai yra numatyta Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme bei banko privatiems klientams taikomų sąlygų nuostatose, ir neturintis pagrindo atlyginti pareiškėjai ginčijamų mokėjimų sumų.

Pasisakydamas dėl banko atsisakymo pradėti lėšų grąžinimo procedūrą pagal *MasterCard* lėšų grąžinimo vadovą (toliau – *MasterCard taisyklės*)[3], bankas nurodė, kad ginčijami mokėjimai netenkino *MasterCard* taisyklėse nustatytų sąlygų, kurioms esant ši procedūra būtų galima: prašymas dėl lėšų grąžinimo pagal neautorizuoto mokėjimo (angl. *fraud*) kategoriją yra negalimas, o pradėtas nagrinėti turi būti atmestas, jei kortelės turėtojas dalyvauja mokėjimo operacijoje ir (ar) duoda leidimą atlikti mokėjimo operaciją.

Banko teigimu, nustatytų aplinkybių visuma patvirtina, kad pareiškėja aktyviai dalyvavo pridedant kortelę prie *Apple Pay* sistemos, kurią naudojant buvo atlikti ginčijami mokėjimai. Situacijai neatitinkant nustatytų *MasterCard* taisyklių sąlygų, bankas neturėjo pagrindo inicijuoti lėšų grąžinimo procedūros.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – Ginčų nagrinėjimo taisyklės) 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą, Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Pareiškėjos ir banko ginčas kilo dėl banko atsisakymo grąžinti pareiškėjai jos vardu banke atidarytoje sąskaitoje mokėjimo kortele atliktų ginčijamų mokėjimų, kurių bendra suma – 586 000 JPY, lėšas.

Ginčo šalys iš esmės nesutaria dėl to, ar bankas turi pareigą pareiškėjai grąžinti įvykdytų

[3] Angl. *MasterCard Chargeback guide*.

ginčijamų mokėjimų sumą. Pareiškėja neigia tretiesiems asmenims kokiu nors būdu perdavusi savo mokėjimo kortelės duomenis ar kitus saugumo duomenis ir nurodo pati ginčijamų mokėjimų neinicijavusi. Be to, pareiškėja teigia, kad nebuvo praradusi savo mokėjimo kortelės.

Siekiant išspręsti tarp pareiškėjos ir banko kilusį ginčą, Lietuvos banko vertinimu, būtina nustatyti, ar bankas: 1) turi pareigą grąžinti pareiškėjai įvykdytų ginčijamų mokėjimų sumą; 2) pagrįstai atsisakė tenkinti pareiškėjos prašymus inicijuoti lėšų grąžinimo procedūras pagal MasterCard taisykles.

1. Dėl banko pareigos grąžinti pareiškėjai ginčijamų mokėjimų sumas

Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą ir atsakomybę, mokėjimo paslaugas, jų teikimo sąlygas ir informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Mokėjimų įstatymas.

Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalimi, kai įvykdytos visos mokėtojo ir mokėjimo paslaugų teikėjo bendrojoje sutartyje nustatytos sąlygos, mokėtojo sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas negali atsisakyti įvykdyti mokėjimo nurodymo, nesvarbu, ar mokėjimo nurodymas inicijuotas mokėtojo, įskaitant inicijavimą per mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėją, gavėjo ar per gavėją, išskyrus atvejus, kai tai draudžia kiti teisės aktai.

Iš bylos duomenų matyti, kad ginčijamų mokėjimų inicijavimas ir autorizavimas pagal bendruosius išorinius požymius atitiko ginčo šalių iš anksto sutartą pareiškėjos sutikimo atlikti mokėjimo operaciją davimo formą ir tvarką. Ginčijami mokėjimai atlikti per *Apple Pay* sistemą, prie kurios buvo pridėta pareiškėjos mokėjimo kortelė. Pareiškėja teigė, kad niekam nebuvo atskleidusi jokių saugumo duomenų, įskaitant mokėjimo kortelės duomenis ir personalizuotą saugos kodą, kuris reikalingas, kad mokėjimo kortelė būtų pridėta prie *Apple Pay.*

Banko duomenimis, nebuvo nustatyta, kad ginčui aktualiu laikotarpiu į banko vidaus sistemas būtų įsilaužta ir (arba) jas būtų paveikę kokie nors techniniai trikdžiai, dėl kurių pareiškėjos mokėjimo kortelės duomenys galėjo tapti žinomi tretiesiems asmenims ir (arba) dėl kurių tretieji asmenys dėl nuo banko priklausiusių aplinkybių būtų kitaip įgiję galimybę pasinaudoti pareiškėjos mokėjimo kortele ir (arba) jos duomenimis. Vadinasi, jei pareiškėjos mokėjimo kortelės duomenimis, kaip teigė pareiškėja, pasinaudojo tretieji asmenys, tokie duomenys šiems asmenims turėjo tapti žinomi kitais, negu pirmiau aptarti, būdais.

Svarbu pažymėti, kad vien mokėjimo kortelės ir jos duomenų turėjimas ir (arba) žinojimas savaime nesudarė galimybės pridėti pareiškėjos mokėjimo kortelės prie *Apple Pay* palaikančiojo įrenginio. Tam, kad kortelę būtų galima pridėti prie *Apple Pay* palaikančiojo įrenginio ir taip atlikti ginčijamus mokėjimus, buvo būtina patvirtinti kortelės pridėjimą prie *Apple Pay* palaikančiojo įrenginio specialiu vienkartiniu saugos kodu.

Ginčo byloje nustatyta, kad pareiškėjos mokėjimo kortelė, panaudojant jos duomenis (kortelės numerį, CVV kodą, pareiškėjos vardą ir pavardę), prie *Apple Pay* sistemos buvo pridėta 2024 m. liepos 15 d. Banko pateiktais duomenimis, 2024 m. liepos 15 d. 14 val. 37 min. pareiškėjos mobiliojo telefono numeriu, susietu su pareiškėjos banko sąskaita, bankas išsiuntė SMS žinutę su pranešimu apie kortelės pridėjimo prie *Apple Pay* sistemos pradžią. Taip pat tuo pačiu laiku pareiškėjos mobiliajame įrenginyje buvo pateiktas iššokantis pranešimas, informuojantis apie kortelės pridėjimo prie *Apple Pay* procesą ir kad, norint pridėti mokėjimo kortelę, reikia paspausti šį pranešimą.

Pažymėtina, kad pati pareiškėja 2024 m. liepos 27 d. elektroniniame laiške bankui nurodė, kad, patikrinusi savo mobilųjį įrenginį *iPhone,* jame aptiko 2024 m. liepos 15 d. banko siųstą žinutę, kad, norint pridėti kortelę prie *Apple Pay*, reikia prisijungti prie banko programėlės, o jeigu veiksmą inicijavo ne vartotoja, pranešti bankui[4]. Pareiškėja teigė minėtą žinutę perskaičiusi tik 2024 m. liepos 20 d. ir nevykdžiusi žinutėje pateiktų nurodymų, tačiau susisiekusi su banku.

Vis dėlto, banko duomenimis, vienkartinis saugos kodą, skirtas mokėjimo kortelei pridėti prie *Apple Pay* sistemos, buvo nukopijuotas ir panaudotas, o pareiškėjai 2024 m. liepos 15 d.

[4] Angl. *„Please open Revolut App to verify and finish adding your card to Apple Pay. If this wasn't you, please contact us immidiately*."

14 val. 40 min. į mobilųjį įrenginį buvo išsiųstas papildomas iššokantis pranešimas apie sėkmingai pridėtą mokėjimo kortelę prie *Apple Pay* sistemą palaikančio įrenginio.

Pažymėtina, kad pareiškėja teigė, jog nebuvo praradusi nei savo mobiliojo telefono įrenginio, nei mokėjimo kortelės, – jie visą laiką buvo jos žinioje. Nepaisydama to, pareiškėja neigia, kad pati galėjo inicijuoti ginčijamus mokėjimus, tačiau iš esmės nepateikia jokių paaiškinimų, kaip tretieji asmenys galėjo įgyti jos mokėjimo kortelės duomenis ir vienkartinį saugos kodą, skirtą mokėjimo kortelei pridėti prie *Apple Pay,* ir be pareiškėjos žinios inicijuoti mokėjimo operacijas.

Duomenų, kurie leistų nustatyti, kam priklausė ir kieno žinioje buvo įrenginys, kuriame pareiškėjos mokėjimo kortelė buvo pridėta prie *Apple Pay* sistemos, byloje neturima.

Atkreiptinas dėmesys, kad pirmieji ginčijami mokėjimai buvo pradėti inicijuoti praėjus vienai dienai nuo to momento, kai pareiškėjos mokėjimo kortelė buvo pridėta prie *Apple Pay* sistemos (2024 m. liepos 16 d.). Nei bankui, nei vėliau Lietuvos bankui pareiškėja neatskleidė, kas vyko tuo metu, kai bankas atsiuntė jai vienkartinį saugos kodą, ir vėliau, iki 2024 m. liepos 20 d., kai pareiškėja kreipėsi į banką.

Aplinkybių, kurios leistų teigti, kad iki pridedant pareiškėjos mokėjimo kortelę prie *Apple Pay* sistemos pareiškėja būtų susidūrusi su situacija, kai tretieji asmenys apgaulės arba kitu neteisėtu būdu būtų išvilioję iš jos mokėjimo kortelės duomenis ir banko siųstą vienkartinį saugos kodą, pareiškėja nenurodė. Kitų objektyvių įrodymų, kurie galėtų patvirtinti, kad tretieji asmenys be pareiškėjos žinios ir dalyvavimo galėjo pridėti jos mokėjimo kortelę prie *Apple Pay* sistemos, o vėliau per šią sistemą atlikti ginčijamus mokėjimus, pareiškėja taip pat nepateikė.

Kaip minėta, pareiškėjos mokėjimo kortelė prie *Apple Pay* buvo pridėta panaudojus tik pareiškėjai žinomus personalizuotus saugos duomenis. Pareiškėja mokėjimo kortelės pridėjimo prie *Apple Pay* aplinkybių nurodė negalinti paaiškinti, tačiau neigia, kad pati įvykdė ginčijamus mokėjimus arba kad tretiesiems asmenims galėjo perduoti savo mokėjimo kortelės duomenis bei vienkartinį saugos kodą. Atsižvelgiant į pirmiau minėtą informaciją, iš esmės nėra galimybės nustatyti, ar ginčijamus mokėjimus galėjo inicijuoti pati pareiškėja, ar tretieji asmenys, kurie (teisėtai ar neteisėtai) įgijo galimybę naudotis pareiškėjos mokėjimo priemone kaip sava.

Tam, kad būtų galima įvertinti pirmiau minėtas aplinkybes, be kitų duomenų, yra būtini ir pačios pareiškėjos detalūs paaiškinimai, kokius veiksmus ji su savo mokėjimo priemone atliko ir kas galėjo lemti, kad tretieji asmenys (jeigu mokėjimo operacijas inicijavo ir patvirtino tretieji asmenys) galėjo įgyti galimybę naudotis jos mokėjimo priemone kaip sava. Kaip minėta, pareiškėja neigia bet kokius savo veiksmus, dėl kurių galėjo prarasti savo mokėjimo priemonę, be to, ginčo byloje apskritai nėra duomenų, kad tretieji asmenys būtų galėję naudotis pareiškėjos mokėjimo priemone kaip sava.

Kaip pirmiau minėta, Ginčų nagrinėjimo taisyklių 44 punkte nustatyta, kad vartojimo ginčai nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Bendradarbiavimo pareigos vykdymas yra ypač svarbus sprendžiant ginčo situacijas, kai mokėtojas neigia autorizavęs mokėjimo operacijas ir teigia, kad jo mokėjimo priemone buvo pasinaudota neteisėtai, nes paprastai tik pats mokėjimo priemonės savininkas gali žinoti, kokius konkrečius veiksmus su savo mokėjimo priemone jis atliko ir kaip tai galėjo lemti mokėjimo priemonės praradimą. Šios informacijos nei bankas, nei Lietuvos bankas, pareiškėjai neatskleidžiant visų veiksmų, atliktų naudojantis mokėjimo priemone, žinoti negali ir atitinkamai negali tinkamai įvertinti pareiškėjos elgesio. Svarbu pažymėti, kad šios informacijos turėjimas yra būtinas siekiant teisingai išspręsti atsakomybės už mokėjimo operacijos įvykdymą klausimą ir kartu išvengti piktnaudžiavimo atvejų, dėl kurių atsakomybė už nuostolius dėl įvykdytos mokėjimo operacijos būtų nepagrįstai priskirta vienai iš ginčo šalių.

Įvertinus pirmiau išdėstytą informaciją, darytina išvada, kad bankas pagrįstai, vadovaudamasis Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalimi, įvykdė mokėjimo operacijas, todėl pareiškėjos reikalavimas bankui grąžinti ginčijamų mokėjimų lėšas yra nepagrįstas.

2. Dėl lėšų grąžinimo procedūros taikymo pagal MasterCard taisykles

Kaip minėta, šiuo atveju bankas atsisakė pradėti lėšų grąžinimo procedūras dėl ginčijamų mokėjimų pagal *MasterCard* taisykles.

Vertinant, ar bankas pagrįstai atsisakė ginčijamų mokėjimų atžvilgiu pradėti lėšų grąžinimo pagal *MasterCard* taisykles procedūrą, svarbu pažymėti, kad nei Lietuvos Respublikos, nei Europos Sąjungos teisės aktai nereglamentuoja, kokiomis sąlygomis turi būti

vykdoma lėšų grąžinimo pagal *MasterCard* taisykles procedūra, taigi, banko veiksmus, ginčijant *MasterCard* organizacijos prekės ženklo mokėjimo kortelėmis atliktas mokėjimo operacijas, reglamentuoja *MasterCard* taisyklės, kuriose nustatyti konkretūs lėšų grąžinimo procedūros taikymo atvejai ir tvarka.

Kaip matyti, *MasterCard* taisyklėse nustatyta, kad mokėjimo kortelės leidėjas (šiuo atveju – bankas) gali pradėti lėšų grąžinimo procedūrą tik tada, kai mokėjimo kortele atlikta mokėjimo operacija ir (arba) mokėjimo kortelės turėtojo prašymas tenkina šiose taisyklėse nustatytus reikalavimus. Taigi, *MasterCard* organizacija ne tik suteikia bankui, kaip mokėjimo kortelės leidėjui, įgaliojimus vertinti ir spręsti, ar konkretaus mokėjimo kortelės turėtojo prašymas inicijuoti lėšų grąžinimo procedūrą atitinka *MasterCard* taisyklėse nustatytas sąlygas, bet ir nustato pareigą nepriimti ir (arba) netenkinti *MasterCard* taisyklių reikalavimų neatitinkančių prašymų.

Remiantis bylos duomenimis, savo reikalavimą grąžinti ginčijamų mokėjimų sumas pagal *MasterCard* taisykles pareiškėja grindė tuo, kad ginčijami mokėjimai buvo atlikti be jos žinios ar sutikimo. Pažymėtina, kad *MasterCard* taisyklėse yra aiškiai nustatyta, jog pirmiau nurodytu pagrindu (angl. *No Cardholder Authorization)* mokėjimo kortele atlikta mokėjimo operacija gali būti užginčyta tik tada, jei mokėjimo kortelės turėtojas nedalyvavo vykdant šią mokėjimo operaciją.

Kaip pirmiau nurodyta, nors pareiškėja neigė atlikusi bet kokius veiksmus, galėjusius lemti ginčijamų mokėjimų atlikimą per *Apple Pay* sistemą, byloje nustatytos faktinės aplinkybės ir banko pateikti objektyvūs įrodymai liudija, kad be pačios pareiškėjos aktyvių veiksmų ir (arba) kitokio dalyvavimo mokėjimo kortelė nebūtų buvusi pridėta prie *Apple Pay* sistemos ir atitinkamai ginčijami mokėjimai per šią sistemą nebūtų buvę atlikti. Kaip minėta, šiuo atveju pareiškėjos sąskaitoje nebuvo nustatyta jokių neteisėtos veiklos požymių.

Atsižvelgdamas į pirmiau nurodytas aplinkybes, ginčo šalių Lietuvos bankui pateiktą informaciją ir šalių ginčui nagrinėti aktualias *MasterCard* taisyklių nuostatas, objektyvaus ir pakankamo pagrindo teigti, kad nagrinėjamu atveju santykiuose su pareiškėja bankas netinkamai aiškino ir taikė *MasterCard* taisyklių nuostatas, Lietuvos bankas nenustatė. Atitinkamai pagrindo teigti, kad bankas, remdamasis pirmiau nurodytomis *MasterCard* taisyklių nuostatomis, nepagrįstai atsisakė ginčijamų mokėjimų atžvilgiu pradėti lėšų grąžinimo pagal *MasterCard* taisykles procedūrą pareiškėjos nurodytu pagrindu, taip pat nėra.

Į esminius šalių išdėstytus argumentus atsakyta, o kiti šalių nurodyti argumentai neturi esminės reikšmės sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą[5].

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis

[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.